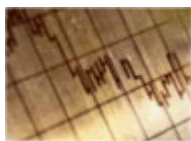

Este analiza tehnica cel mai bun instrument pe o piata emergenta?

Anul 2006 a fost fara indoiala unul caracterizat de o volatilitate deosebita, in care cresterile si descresterile cursurilor de tranzactionare au avut deseori prea putin de-a face cu analiza fundamentala a emitentilor listati. O astfel de evolutie a pietei induce o anume lipsa de repere certe in aprecierea cursului unei actiuni.

In acest context, in ultima perioada a inceput sa se vorbeasca destul de mult de analiza tehnica, ca de instrumentul care poate indica cu cea mai mare precizie evolutia cursurilor de tranzactionare. Tot mai mult, in presa, la televiziuni, in mediul care analizeaza si dezbate problematica pietei de capital, analiza tehnica se impune ca arbitru impartial care poate da un raspuns speculatorilor preponderenti pe piata romaneasca la vesnica intrebare: creste sau scade? Sa fie chiar asa, am gasit solutia la predictii pe termen scurt pe o piata emergenta putenic speculativa cum este cea romaneasca? Eu cred ca nu.

Analiza tehnica este evident un instrument de mare ajutor mai ales celor care incearca sa fructifice miscarile de scurta durata ale pietei, incercand dincolo de trendul pe termen scurt sa castige din zig-zag-urile care insotesc acest trend. Ea poate fi folosita pentru a lua decizii de investire insa in corelatie cu analiza fundamentala si in conditiile unei experiente relevante in folosirea si "citirea" rezultatelor ei.

Tot mai mult termeni ca: suport, rezistenta, trend, medii mobile etc sunt preluati de investitori pentru a justifica actiunile lor pe piata, fara ca acestia sa inteleaga exact ce inseamna aceste notiuni. In ultima perioada se mareste diferenta dintre cei care folosesc analiza tehnica pentru a decide o cumparare si o vanzare (luand de bun ceea ce le este prezentat) si cei care efectiv inteleg si pot actiona independenti fata de alte opinii.

In fond, analiza tehnica incearca, plecand de la experienta anterioara de piata sa gaseasca tipare de comportament ale investitorilor in anumite conjuncturi ale cursului de tranzactionare. Practic, daca acele conjuncturi se repeta, se spera ca investitorii sa actioneze la fel astfel incat comportamentul lor sa fie predictibil. Este aceasta stare una specifica pietelor emergente? Este putin probabil.

Intr-o piata bursiera cu o istorie de zeci de ani, cu un mediu economic predictibil, transparent si usor analizabil, cum ar pietele nord-americane sau vest-europene, putem avea pretentia ca am putea sistematiza, grupa si prognoza comportamentul investitorilor pe piata. Piata americana, cea care a dat nastere analizei tehnice, a fost si va ramane un pionier al acestui domeniu. Este absolut normal pe o piata carecterizata de o lichiditate extraordinara, cu o istorie de peste 200 de ani si cu investitori si emitenti de calibru care stiu si respecta regulile jocului.

Pe o piata emergenta unde numarul investitorilor si mai ales calitatea se schimba substantial de la an la an, aceasta pretentie cred ca este exagerata. Cu atat mai mult cu cat mediul economic si chiar calitatea emitentilor se schimba radical, asa cum este cazul Romaniei in prezent. Practic pe pietele emergente analiza fundamentala ramane singura ancora sigura intr-o mare de informatii contradictorii, dublate de experienta de tranzactionare si de intelegerea psihologiei investitorilor prezenti pe acea piata, analiza tehnica fiind utila insa doar celor care o inteleg profund si o combina si cu celelalte instrumente aflate la indemana investitorilor.

Ca urmare, analiza tehnica, desi utila ca instrument trebuie privita cu un dram mai mare de circumspectie pe o astfel de piata, riscul de a o folosi in mod exclusiv fiind unul foarte mare. Cu atat mai mult cu cat pe o piata tanara analiza tehnica poate fi "mimata" de marii investitori pentru a "regimenta" piata in unele scenari predictibile.